

Landenberg had alle achterdocht laten varen, toen hij zag, dat de landlieden, die hun nieuwjaarsgeschenken brachten, ongewapend waren, zeiden we...

De boeren en herders hadden wel een stok, maar die diende immers om 't vee te drijven of er een korf aan te dragen... Toen de goeverneur met zijn gevolg en geleide heengereden was, traden de bezoekers het kasteel Sarnen binnen...

Eensklaps liet de voorste zijn vlassen baard en pruik vallen, alsook zijn gelapte mantel, en daar stond nu in volle wapenrusting Arnold Melchthal, de banneling, de opgejaagde.

Ook een tweede had zijn vermomming afgeworpen : het was Ulrich von Rudenz...

En tegelijkertijd trokken al de boeren en herders van onder hun kleed een scherp lemmet, dat ze op hun stok plantten.

Dit alles was zo vlug geschied, dat de Oostenrijkse soldaten op het voorplein omsingeld waren, eer ze, in hun verrassing, eigenlijk begrepen, wat er voorviel.

Rudenz gebod hun de wapens neer te werpen. Bevreesd gehoorzaamden ze.

Arnold was intussen voor de poort gaan staan en blies krachtig op een hoorn.

Een wapenbende, die zich gedurende de nacht in 't diepste geheim in een bos opgesteld had, naderde nu snel en voegde zich bij de eedgenoten.

Andere Oostenrijkers waren in de zalen en verschansten zich. Maar ze waren te verspreid om lang weerstand te kunnen bieden. De Zwitsers ramden de deuren open en stormden binnen. De Oostenrijkers moesten zich gevangen geven. Wat vermochten ze, gescheiden als ze waren van elkander en zonder hoofdman !

Ze werden gebonden en op het plein verzameld.

Arnold hield de wacht aan de poort. In geval Landenberg terugkeerde, zou hij dadelijk aangevallen worden.

Rudenz leidde nu intussen het bevrijdingswerk. Ook op Sarnen bevonden zich veel gevangenen. Ze werden verlost en kregen onmiddellijk een van de wapens, die men op de Oostenrijkers had veroverd.

Zo werden de gemartelden nu strijders, en ze voegden zich bij de manschappen van Arnold Melchthal.

Met kloppend hart onderzocht Rudenz alle kamers. Zou zijn Bertha misschien hier opgesloten zijn? Hij geloofde 't wel niet en vreesde, dat zijn verloofde naar Oostenrijk was gevoerd. Maar men kon nooit weten. Geen gelegenheid zou hij verzuimen om de arme verdwenene op te sporen. Hij ondervroeg de soldaten. Deze hadden nooit over een jonkvrouw horen spreken.

De burcht van Sarnen behoorde een Zwitser toe, die gemene zaak had gemaakt met de Oostenrijkers. Hij vertoefde zelfs aan 't Oostenrijkse hof.

De Zwitsers besloten het kasteel te vernielen. Dan zou het nooit meer kunnen dienen als steunpunt voor de vijand.

Rudenz, nu overtuigd, dat er geen gevangenen meer in het slot waren, gaf bevel, het gebouw in brand te steken. Men stapelde stro en hout in de zalen...

Weldra laaiden de vlammen op en sloegen ze door de ramen en schietgaten naar buiten.

De Zwitsers waren gereed om de gevangenen mee te voeren, toen men eensklaps uit de toren angstkreten hoorde.

Een raampje werd geopend. Een vrouw leunde naar buiten en gilte om hulp...

— Er is nog iemand binnen! riep men...

Dan zag men hoe de vrouw op zij werd geduwd. Een ander hoofd verscheen voor de raamopening.

— Grote Hemel, dat is Bertha, schreeuwde Ulrich. Zij is daar toch. Grote God, help ons!

— Jonkvrouw von Brüneck! klonk het vol ontzetting.

— Ik moet haar redden! riep Ulrich... O! God, wees ons genadig!

Een Zwitser hield hem tegen.

— Jonker, alles is vuur en vlam beneden! waarschuwde hij.

— Haar redden of met haar sterven ! hernam Rudenz. Dwing me niet tot lafheid !

— Ik ga mee ! zei Arnold. Ja, wij moeten haar redden. Een ogenblik nog, heer...

— O ! 't zal te laat zijn...

— Een ogenblik nog... in Godsnaam...

Hij greep de afgeworpen mantels, doopte ze in een waterput. Een wierp hij over de jonker. De ander over zijn lichaam. Een Zwitser, die zijn bedoeling begrepen had, reikte hem nog een paardendecken over, die hij ook nat had gemaakt.

— Touwen ! gebood Arnold. Hij greep een van de Oostenrijkers vast.

— Vlug... touwen of uw leven !...

— Daar in 't wachthuis, heer, antwoordde de gevangene.

— Wijs ze mij... maar snel...

Men moest Ulrich in bedwang houden tot Melchthal, die zijn tegenwoordigheid van geest behield en maatregelen tot redding nam, gereed was.

Eindelijk snelden de mannen naar binnen. Brandende vonken vielen op de mantels, die hen overdekten. De rook greep hen aan.

Arnold wees de weg, de wenteltrap op... Wat scheen die afstand groot !

— O ! we komen te laat ! snikte Ulrich.

— Neen, neen !... we redden haar !

Wat hoger, waar het vuur nog niet woedde, ging het stijgen gemakkelijker.

De moedige mannen waren nu boven. Doch waar lag het kamertje ?

— Bertha ! Bertha... riep Ulrich, zo luid hij kon. Bertha, waar zijt gij ?

Men hoorde een flauw geluid.

— Langs daar ! zei Arnold, gewoon geruchten te beluisteren.

Hij nam zijn gezelschap bij de hand.

De stem werd duidelijker...

En eindelijk zagen ze Bertha aan een deurtje staan met een oude vrouw achter zich.

— Ulrich ! O ! Ulrich ! schreide de jonkvrouw.

— Mijn geliefde... God zij geloofd, we zijn hier... Maar geen ogenblik mogen we verliezen, riep Rudenz.

Hij greep haar bij de hand en wilde het meisje met de natte deken bedekken.

— Neen... dat kan niet meer, zei Melchthal. Beneden is het nu een vuurzee... We geraken er niet door !

— Maar wat dan ? kreet Ulrich.

— Langs een andere weg... Kom, laten we bedaard zijn ! Van onze kalmte hangt ons aller behoud af. Ik heb aan alles gedacht.

Hij haalde de touwen van onder zijn wapenrusting en bekeek ze. Het vuur had ze niet geraakt.

— Alleen door het raam kunnen we de jonkvrouw en onszelf redden, hernam hij.

— Door het raam ! herhaalde Rudenz ontzet...

— Er is geen andere weg, heer...

— Zo hoog... En de afgrond beneden !

— Neen, dit raam ziet op het plein uit. Er is geen andere weg ! 't Is de enige kans. En we mogen geen ogenblik verliezen.

Hij knoopte de touwen stevig aaneen en bond dan een eind de jonkvrouw onder de armen...

— We moeten u naar beneden laten zakken, zei hij.

— O ! red ook mij ! kermde eveneens de oude vrouw. Ik zal in 't vuur sterven.

— Ja, stil nu... laat ons werken. Jonkvrouw, behoud uw wilskracht, 't zijn maar enige ogenblikken.

— O ! ik vrees niets, antwoordde Bertha op rustige toon. Bekommer u niet om mij... Ik zal moedig zijn. Waarlijk, ik durf alles. O ! ik ben bevrijd !

— Grote Hemel ! zo'n waagstuk ! zei Rudenz. Maar ja, gij hebt gelijk, Arnold... We moeten sterk zijn... en kalm... God zal ons helpen !

— Jonkvrouw... luister naar mijn aanwijzingen, hernam Melchthal. Tracht u met de voeten en armen van de muur af te weren. Vertrouw verder op onze kloeke armen en op God.

— Ik ben gereed... en heb geen vrees. Onze Lieve Vrouw staat mij bij... Begin maar... Wil ik op het vensterraam klimmen ?

Arnold zag nog even de knopen en het touw na...

— In Godsnaam dan, zei hij, en sloeg een kruis.

Bertha steeg op het vensterraam.

De mannen grepen het touw stevig vast. Ze wikkelden het met het eind om hun armen... Bertha liet zich zakken... Nog even hing ze nu met de handen aan het raam. Rustig keek ze haar verloofde aan...

— Neen, Ulrich, ik heb niet de minste vrees, zei ze, glimlachend. Tot straks... Red ook de vrouw... En komt beiden spoedig... God is met ons !

Zij liet zich los en hing nu in de ruimte.

Beneden klonk een kreet van ontzetting.

De Zwitsers en Oostenrijkers begrepen wat er gebeurde. In spanning volgden ze 't aangrijpend toneel.

De mannen bogen zich zo ver mogelijk buiten 't raam, en lieten het touw vieren. Snel zakte jonkvrouw von Brüneck naar beneden.

Ulrich hoorde zijn hart kloppen. O ! indien het touw brak... indien een knoop begaf... De vrouw was op een bankje gezakt en hield zuchtend en kermend haar handen voor haar gelaat.

Ulrich beheerste zijn angst. Hij moest bedaard blijven.

Ook aan zijn hand hing het leven van zijn geliefde.

Bertha blikte op.

— Ik ben niet bevreesd, riep ze nog. Onze Lieve Vrouw verleent me kracht ! 't Gaat best. Ik ben bevrijd...

Moedig weerde ze zich van de ruwe muur...

Aan deze zijde sloegen de vlammen nog niet naar buiten...

De afstand werd kleiner... Toch scheen Ulrich het afdalen een eeuwigheid te duren. Arnold uitte geen woord. Zijn spieren stonden gezwollen. Zijn gelaat tekende heilige ernst.

Beneden klonk gejuich. Veel armen strekten zich uit en grepen de jonkvrouw en zetten haar op de grond.

— Gered ! God zij geprezen ! riep Ulrich met tranen in de stem.

— Nu gij, zei Melchthal tot de vrouw.

Hij had het touw ingehaald.

— O ! ik durf niet... ik durf niet, kermde deze.

— Ge moet... Anders sterft ge in de vlammen !

— Ik zal te pletter vallen... O ! ik durf niet !...

Maar Arnold bond haar vlug het touw om de armen en hief haar door het raam. Er was geen tijd tot overreding.

— U van de muur houden, riep hij... 't Zijn maar enige ogenblikken ! Vreselijk gegil klonk...

— Ik durf niet ! kreet de vrouw, maar reeds daalde ze.

Ze verloor dan haar bezinning. Wel schampte ze nu en dan haar lichaam tegen de muur, maar ook zij bereikte de bodem.

Snel zakte de jonkvrouw naar beneden (Blz. 84).

Bertha voegde zich bij haar, terwijl ze nu en dan angstig naar boven keek...

Nog twee levens moesten gered worden...

Arnold Melchthal had het touw aan de vensterstaaf bevestigd. De knoop was stevig.

— Voor ons is het kinderspel, zei hij lachend. Vooruit, jonker. We doen als die van de Rossberg, maar nu omlaag, en dat is gemakkelijker.

— Gij eerst...

— Neen... uw verloofde wacht op u... Kom, talm niet. Ik kom immers.

En Rudenz liet zich naar beneden zakken. Dan volgde Arnold.

De geliefden omhelsden elkander ontroerd.

— En ik heb u overal gezocht, zei Ulrich. Ik ben beneden en boven geweest... Hoordet gij mijn stem dan niet ?

— Toen ik eerst het rumoer vernam, dacht ik, dat de Oostenrijkers, die gisteravond veel gedronken hadden, onder elkander twistten. En ik was nog meer bevreesd. Dan begreep ik de waarheid... en ja, ik herkende uw stem... en hoe bonsde mijn hart... Maar die vrouw was mijn be-waakster...

— En zij verhinderde u te antwoorden ? vroeg Ulrich.

— Genade... vergiffenis ! smeekte Landenbergs dienstbode, die reeds tot bezinning terug was gekomen en thans op haar knieën viel. Ik moest...

— Ja, zij belette mij te roepen, hernam Bertha. Maar toen bemerkte ze, dat men het slot in brand stak.

— En was ze voor haar eigen leven bevreesd. Toen kon ze wel roepen. En gij zei ons, dat wij haar moesten redden.

— Maar natuurlijk, Ulrich. En ik vergeef haar alles. Och, zij was onder de macht van Landenberg. Laat haar met vrede ! Landenberg is de schuldige.

— Goed, maar men brenge haar bij de gevangenen... voorlopig toch ! Dit bevel werd uitgevoerd.

— Dus zat gij daar opgesloten ? hernam Rudenz.

— Op bevel van Gessler, die mij even na Willem Tell liet wegvoeren naar Landenberg. En deze eiste van mij, dat ik u zou verloochenen, maar liever was ik gestorven.

— Trouwe beminde ! Ha ! Gessler is dood !

— Is hij dood ?

— Hij heeft zijn gerechte straf ontvangen. Tell is vrij...

— Goddank !

— Maar vertel dat alles later, onderbrak nu Arnold. Ons werk is niet geëindigd. De landvoogd is nog vrij... We moeten de zege voltooien.

— Gij hebt gelijk, stemde Ulrich toe. Bertha, ik ben nu krijgsman. Straks hebben wij elkander veel te zeggen.

— Zeker... Doe uw plicht nu !

— Ik zal u naar Altdorf laten leiden. Daar zijn onze trouwe vrienden. Ik kom er ook. O ! God zij dank... het is geen droom... wij zijn verenigd.

Een groep werd aangewezen om de gevangenen naar Rossberg te voeren en daar op te sluiten.

Bertha steeg te paard. Zij omhelsde nog eens haar verloofde.

— God zij met u ! sprak ze. Straks komt gij ?

— Ja... De overwinning is nu verzekerd.

De wapenbende begaf zich naar de kerk.

A. HANS.

WILLEM TELL

L. OPDEBEEK ~ UITGEVER ~ ANTWERPEN

A. HANS

WILLEM TELL

De Zwitsersche Volksheld

Penteekeningen van EDMOND VAN OFFEL

TWEEDE UITGAVE.

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1933